

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zahrady pod Pražským hradem přestanou chátrat, NPÚ připravuje obnovu

Praha 10. května 2016

Komplex pěti zahrad pod Pražským Hradem, jediný památkový objekt na území Prahy ve správě Národního památkového ústavu, chátrá. Mohou za to špatné technologie 90. let i dávné chyby instituce. Teď však NPÚ činí rázné kroky k zlepšení situace – po zahradnické revitalizaci připravuje stavební obnovu. O příspěvek na ni žádá ministerstvo kultury.

Soubor pěti palácových zahrad – Ledeburské, Malé a Velké Pálffyovské, Kolovratské a Malé Fürstenberské – mezi Valdštejnskou ulicí a jižními terasami Pražského hradu je ze stavebního hlediska v havarijním stavu. Konstrukce zahrad, které vznikly v 18. století, jsou velmi namáhány výraznými výkyvy teplot danými polohou na jižním svahu. Především omítky a koruny zdiva vyžadují soustavnou intenzivní údržbu a každá dvě desetiletí komplexní obnovu - v minulosti stejně jako dnes.

Poslední celková obnova areálu probíhala ve dvou etapách; v první polovině 90. letech 20. století byly obnoveny zahrady Ledeburská a Malá Pálffyovská, mezi lety 1996 a 2000 pak zbývající části areálu. Při obnově byly použity v té době nové, technologie doporučené materiály, které se v náročném prostředí zahrad neosvědčily a mají podíl na dnešním špatném stavebně-technickém stavu zahrad. Větší podíl však dnešní vedení NPÚ přičítá zanedbané údržbě v období po roce 2004, kdy byly zahrady pronajaty soukromému nájemci, který neplnil smluvní závazky. Problematický pronájem a jeho výpověď se staly předmětem dlouhých soudních sporů iniciovaných pronajímatelem, takže Národní památkový ústav převzal provozování Zahrad pod Pražským hradem až v listopadu 2010; dnes je správa a provoz zahrad v kompetenci NPÚ, územní památkové správy v Praze.

Kompletní stavební obnova areálu zahrad je v současnosti pro NPÚ prioritou. Od roku 2010 bylo do běžné údržby areálu investováno přibližně 4,9 milionu Kč (z toho 1,7 milionu na stavební údržbu a 3,2 milionu na údržbu zahradnickou), prostředky na intenzivnější stavební činnost NPÚ z vlastního rozpočtu poskytnout nemůže. V posledních letech probíhá příprava komplexní památkové obnovy této významné národní kulturní památky. V současnosti je téměř dokončena příprava první etapy obnovy areálu (pro zahrady Ledeburskou, Malou Pálffyovskou a parter Velké Pálffyovské); je zpracována projektová dokumentace, k níž NPÚ obdržel územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru od úřadu městské části Praha 1. V červenci by měla být zpracována prováděcí dokumentace a v návaznosti na to bude v druhé polovině léta zpracován investiční záměr, podklad pro získání finančního příspěvku (SMVS) od Ministerstva kultury ČR.

Pokud NPÚ získá finanční příspěvek a výběrové řízení na dodavatele proběhne hladce, mohla by první etapa stavby začít ve druhé polovině roku 2017. V průběhu stavby, která je kvůli složité organizaci stavby a dopravy materiálu ve svažitém a zároveň památkově chráněném prostředí rozplánována na dva roky, bude připravena druhá etapa obnovy areálu, která by v ideálním případě mohla začít v roce 2019.

Díky rozdělení obnovy do dvou etap bude možné zachovat v zahradách návštěvníkový provoz – uzavřeny budou pouze ty části, kde to bude kvůli průběhu prací nezbytné.

Zahrady pod Pražským hradem jsou ovšem návštěvníkům otevřeny navzdory špatnému technickému stavu. Neuspokojivý stavebně-technický stav zahrad nemá negativní dopady na současný návštěvníkový provoz. Zahrady jsou otevřeny od dubna do října, od května do září denně od 10 do 19 hodin, v dubnu a v říjnu od 10 do 18 hodin. Vedle běžné prohlídky bez průvodce pořádá správa objektu řadu kulturních, osvětových a zážitkových akcí, které návštěvníkům „tichého místa v srdci Prahy“ umožňují načerpat pozitivní energii, prožít neopakovatelné chvíle v romantickém prostředí a vychutnat si kouzelné pražské panorama. Při speciálních akcích (seznam vybraných naleznete v příloze TZ) jsou zahrady otevřeny déle a osvětleny lampami, loučemi a svíčkami. Od června by měla být otevřena letní kavárna na Kolovratském nádvoří – veřejná soutěž na její provozování právě probíhá.

Správa památky nerezignovala ani na další významnou složku činnosti správce zahrad a soustřeďuje se na zlepšení kondice rostlinné složky. Zajišťuje zvýšenou péči o parterové trávničky, ruční stříhání živých plotů včetně liniových lemů z rostlin, zmlazování růží zpětnými řezy, stažení řezem u liniové výsadby stromů a samozřejmě zahradu chrání proti biotickým škůdcům. Na tuto sezonu je také plánována obměna květinových nádob, vylepšení závlahového systému a dosadba chybějících rostlin. Díky tomu jsou Zahrady pod Pražským hradem přes značnou „patinu“ i dnes krásné a zvou k návštěvě.

Národní památkový ústav je největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů týkajících se státní památkové péče. Poskytuje např. odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, metodicky působí na sjednocení přístupů při záchraně a rozvíjení hodnot památkového fondu na území ČR, jehož soupis také vede. Aktivně zasahuje do procesu prohlášení jednotlivých předmětů, objektů a území kulturními památkami a zajišťuje v rámci svých možností jejich dokumentaci. Pro výkon odborné složky památkové péče disponuje sítí 14 územních odborných pracovišť se sídlem v každém kraji. Jako vědecká a výzkumná organizace se Národní památkový ústav podílí na mnoha projektech, plní výzkumné úkoly, poskytuje odborné vzdělávání v oblasti památkové péče a ročně vydá na 50 publikací. Vedle toho spravuje více než sto nemovitých památek v majetku státu – hrady a zámky (od Karlštejna přes Hlubokou, Jindřichův Hradec až po Lednicko-valtický areál), klášterní areály (Plasy, Kladruby u Stříbra, Zlatá Koruna a další), památky lidové architektury (Hamousův statek ve Zbečně, skanzeny v Zubrnících, Příkazích či na Veselém Kopci) i průmyslové památky (Důl Michal v Ostravě), z nichž většina je přístupná veřejnosti.

Kontakt:

Mgr. et Mgr. Jana Tichá, tisková mluvčí NPÚ, tel. +420 257 010 206, +420 724 511 225,
ticha.jana@npu.cz

Příloha TZ

Seznam kulturních akcí v Zahradách pod Pražským hradem v roce 2016

Mezinárodní den muzeí: středa 18. 5.
Evropský den parků: 23.–24. 5.
Den otevírání studánek: sobota, neděle 28.–29. 5.
Mezinárodní den dětí: středa 1. 6.
Vítání letních prázdnin: 1.–3. 7.
Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje: úterý 5. 7.
Den upálení mistra Jana Husa: středa 6. 7.
Evropská noc pro netopýry: sobota, neděle 27.–28. 8.
Den otevřených dveří památek v ČR: 7. –11. 9.
Den české státnosti: čtvrtek 28. 9.
Mezinárodní den seniorů: sobota 1. 10.
Víkend jablek v zahradách: 1.– 2.10.
Mezinárodní den úsměvu :středa 5. 10.
Vinobraní na zahradách 7.–9. 10
Podzim v Zahradách pod Pražským hradem: 14.–16. 10.
Podzimní prázdniny v zahradách: 24. až 30. 10
Dušičky pod Pražským hradem: 1.–2. 11.

Zahrady pod Pražským hradem připravují také **víkendy komentovaných prohlídek**, během nichž si návštěvníci nejen vychutnají překrásné prostředí všech pěti zahrad s výhledem na pražské panorama, ale poznají také jejich zvláštní historii. Komentované prohlídky budou začínat na Kolovratském nádvoří (vstup z Valdštejnské ulice).